

Tersane, Terhane, Tershane

Koray Çalışkan

koray.caliskan@boun.edu.tr

Bugün Tuzla'da grev var. Hayatını kaybeden gencecik insanları Irak'taki ölümleri sayar gibi sayıyoruz. Bir şeyler yapmak için ilk iş bir şeyler yapmamak. İş bırakmak. Gemileri yakmalı, geri dönüş yok demeliyiz.

TERSANE

Tuzla tersanelerinde bir şeyler ters gidiyor. Gazetelerde pırıl pırıl başlıklarla övülen bir yer Tuzla. Türkiye'de inşa edilen her 100 geminin 95'i Tuzla'dan çıkma. İşçiler arı gibi çalışıyor. Buna rağmen siparişler yetişemiyor. İstedığınız kadar para verin, 2009'dan önce siparişinizi alan olmaz. 41 tersaneye 41 kere maşallah.

Utanması olmayan bazı gazeteciler bu haberleri ölen işçi haberlerinin hemen yanına basıyor. Tamam biz de övünelim. Reel işsizliğin yüzde 19 olduğu bir ülkede, çiftçiler bu iflas düzeyinde giderlerse 10 yıl içinde yüzde 30'a dayanacak işsizlikle boğuşurken, gurur duyalım. Memleket geliyor diyelim.

Olmuyor.

Tersanelerin çarklarını döndüren güç artık yalnızca emek değil, kan. Aşırı çalıştırma, mesaiye kalmayan işçilerin kovulması, taşeronların işçi güvenliğini hiçe saymaları, sistematik hatalar yüzünden yok olan hayatlar aslında Tuzla "başarısının" nedeni. "2009'a kadar tam kapasite çalışıyoruz" diyorlar ya, 2009'a kadar her hafta ölecek bir işçi ve iki günde bir gerçekleşecek organ kayıplı kazalar yüzünden.

TERHANE

Tuzla tam bir terhane. Bekâr evlerine tıkmış onlarca işçi günde 25-50 lira kazanabilmek için hayatlarını harcıyor. Ve bunlar "şanslı" işçiler. Akrabalık ve hemşerilik ilişkileri sayesinde iş bulabilmiş, akranları boş dolaşırken, en azından bir yere kapağı atabilmiş işçiler.

Bu terhanelerde iki sendika çalışıyor. Biri boş bir sanduka: Türk-İş'e bağlı Dok-Gemi-İş. Terhanelerdeki ölümlerden patronlar gibi onlar da sorumlu. Koyu sarı bir sendika. GİSBİR'in eteklerinden ayrılmayan, sözünden çıkmayan zavallı bir sendika. Emekçi cehenneminin zebanisi bir sendika. Haklarını yemeyelim, eylem de yapıyorlar. GİSBİR'in parmak şıklatmasıyla üyelerinin ellerine işçi karşıtı pankartlar tutuşturup, terhanelere gönderen, işçileri işçilere protesto ettiren sendika.

Diğer sendika, Limter-İş. DİSK'in en radikal ve en radikal olması gereken sendikası.

Örgütlenme deneyimi açısından yaşlı, ama önderleri genç bir sendika. Çalışanlarının işkencede öldürülmesi, örgütçülerinin işten atılması, binalarına ülkücülerin saldırmasına rağmen yılmayan, peygamber sabırlı, çelik iradeli örgütçülerin sendikası. Ama biraz yalnız hissediyorlar kendilerini. Nedenini herkes düşünmeli.

TERSANE

Tuzla'da bir şeyler ters gidiyor. Ama düzelecek. İşçilerin çevresinde, o cennete gidecek sınıfı saran bir hale oluşmaya başlıyor. Dün hocalar bir bildiri yayımladı, öğrenciler Tuzla'ya yürüdü, memurlar bugün greve katılıyor. Patronlar panik.

Burjuvazi sıkıştı mı saçmalar. Normal zamanlarda kullandığı milliyetçilik silahını olur olmaz -ve bu silahı da zayıflatarak- oraya bıraya sıkmaya başlar. Cengiz Kaptanoğlu gibi. Eski vekil, herdaim İslamcı, Desan Tersanesi sahibi bu bey, Tuzla'daki ölümlerin MİT tarafından bilindiğini ve ölümlerin aslen Limter-İş'e rant olduğunu söylediği gün de namaz kıldı mı

acaba? Kime dua etti? Ya da Selah Tersanesi patronu Erkan Selah'ın Limter-İş'in PKK'li olduğunu söylemesi... İyice saçmalıyorlar.

BİR UMUT MU?

Nejat Ağırnaslı, Tuzla üzerine bir çalışma yaptı. Yakında basılır. Örgütlenme stratejileri üzerine bir araştırma. Tuzla direnişinin emek hareketi üzerinde toparlayıcı ve dönüştürücü bir etkisi olabileceğini düşünüyor. Haklı. Ve onu haklı çıkarmalıyız. Tershaneyi düzeltmek gerek.